

Lektion Rafiki

Tema: God utbildning för alla

För de flesta barn i Sverige och i många andra länder är det självklart att man ska till skolan. Några skulle gärna slippa men alla förstår varför det är viktigt.

Rafiki har träffat Ansura, Sanno och flera andra barn för att ge en bild av hur barn går i skolan trots hinder. Gemensamt för dem är att det inte har varit självklart att de ska få utbildning men nu går de i skolan.

Globala målen nr 4 heter God utbildning för alla. Barnkonventionens artikel 28 handlar om barns rätt till utbildning. Två internationella dokument som Sverige ställer upp på. Ändå har vi trots goda resurser inte nått ända fram.

Temat är "God utbildning för alla" Det finns flera artiklar med berättelser om barn och en film om Baboo. För att bredda ämnet finns några kortare notiser om utbildning i världen. Sedan finns ett par lekar från Indien och Zimbabwe.

Syftet med temat:

- Eleverna ska känna till det globala målet "God utbildning för alla" och att det stämmer med barnkonventionen "Alla har rätt till utbildning".
- Eleverna ska veta ungefär hur långt världen kommit med målet att alla ska få utbildning och några exempel på hur man gör för att nå målet.
- Eleverna ska ha fått konkreta exempel på hur andra barn lever.

Koppling till läroplanen:

Ur LGR11: Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser.

Kap 2.1 Skolans mål är att varje elev kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen. Mål:

Från kursplaner

Geografi - ur centralt innehåll 4-6. Ojämliga levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälsovård och naturresurser samt några bakomliggande orsaker till detta. Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor.

Geografi och Samhällskunskap - ur centralt innehåll 1-3. Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (Barnkonventionen).

Samhällskunskap - ur centralt innehåll 4-6. De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med Barnkonventionen.

Lektionsidé:

1 Start

Lägg upp symbolen för Globala Målen nr fyra och låt eleverna formulera några punkter om vad god utbildning är. Genom att tänka på motsatsen – dålig utbildning – kan eleverna komma fram till vad som krävs för att det ska vara en god utbildning.

Koppla ihop "God utbildning" med barnkonventionen "Alla barn har rätt till utbildning".

Läs tillsammans *Alla ska få gå i skolan*. Förtydliga för eleverna att första delmålet är en 12-årig skolgång för alla. Sedan har man satt delmål för att inte missa olika grupper och för att alla länder behöver välutbildade medborgare.

För att gå djupare in på varje delmål finns information på Globalamalen.se

2. Det finns artiklar från tre olika länder.

Indien: *Ansuru vill lära vuxna förstå*

Laos: *Alla får inte gå i skolan*

Zimbabwe: *Catch-up school* och *Takudzwa* är en hejare på fotboll

Artiklarna beskriver vardagen för barn där vi visar några saker som eleverna kan känna igen sig i. Vad tycker andra barn är viktigt? Det är viktigt att lyfta likheterna annars blir det lätt att det blir "vi och dom." Samtidigt visas olika lösningar på problemet att inte få gå i skolan.

Välj en berättelse och läs tillsammans eller låt eleverna välja själva och berätta kort för varandra om vad de läst. Om eleverna använder den tryckta eller pdf varianten av tidningen så har de bilderna framför sig. Om ni använder artiklarna direkt från webben så finns några fler bilder till varje berättelse. De ligger hela tiden ovanför texten.

Två frågor att ha med när man läser:

Vad finns det för likheter (och skillnader om man vill) med barn i Sverige?

Vad finns det för lösningar som gör att fler barn får utbildning?

3. Se filmen om Baboo. Han går på en skola i Indien.

Likheter och lösningar är alltid viktiga att diskutera.

4. Det finns sju mindre notiser som vi sammanfattat under rubriken *Skola för alla*. Det är siffror om utbildning och det är inlägg från grupper som ofta har begränsade möjligheter till utbildning.

Den största skillnaden är mellan rika och fattiga länder. Sedan kan man titta på stad/landsbygd, flickor/pojkar, minoritetsfolk, barn på flykt eller barn som lever med en funktionsnedsättning.

Antingen väljer du som pedagog vad som passar bäst i ert tema eller så kan eleverna läsa som de vill. För att det ska bli användbart kan eleverna skriva upp/markera något som de tycker är extra viktigt att veta. Sätt upp det på väggen eller gör en gemensam presentation.

5. Sammanfatta

Koppla tillbaka till de punkter som eleverna formulerade i början.

Hur ska man göra så alla får en god utbildning? Kan eleverna se något i sin egen skola som är gjort så att fler kan ta del av skolan. Och vad gör man i andra länder.?

Kan eleverna påverka så att fler får en god utbildning? På den egna skolan och långt borta.

6 Avslutning (eller ta det innan en rast)

Lek *Kho-Kho* från Indien eller *Ngodo* från Zimbabwe.

Om utbildning

Varför är det fortfarande så många som inte går i skolan?

Bland de åtta milleniemålen som skulle genomföras senast 2015 så fanns målet om skolgång för alla. Det målet nåddes inte helt men det blev en väldig förbättring . 90 % av alla barn går i skolan sedan flera år tillbaka. I många fattiga länder blev utbildning tillgänglig för nästan alla. Sedan har inte mycket hänt – för det hjälpte inte att stoppa in barnen i skolan. Det krävdes undervisning och så långt räckte inte resurserna. Det är skillnad på 40 och 100 elever i samma klass.

De senaste tio åren har många länder jobbat med att de som är inskrivna i skolan ska gå kvar. Då måste det vara bättre kvalitet. Det handlar om att ha pedagoger, lokaler, material. Att jämna ut skillnader mellan könen. Skolan har förbättrats på många punkter men andelen barn i skolan är 91% 2017.

Rafikis egen slutsats är att resurserna ägnats åt att göra skolan bra men man tappade fokus på att alla barn skulle få plats. Det är alltid svårt att få till det där sista – barnen längst bort, med föräldrar som inte följer mallen, med särskilda behov som kräver resurser...

Sedan kan man tänka att om det finns 68 miljoner på flykt 2017 och hälften är under 18 år så är det en bidragande orsak till att många barn inte får utbildning.

Globala målen vill lägga nytt fokus på att alla ska kunna ta del av utbildning men samtidigt att det ska vara en god utbildning.

Länktips:

Om Globala Målen:

<http://www.globalamalen.se/>

Om Barnkonventionen - hela konventionstexten:

www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/konventionstexten

Fakta om olika länder som t.ex. Burkina Faso: <http://www.globalis.se>

Rafiki är ett utbildningsprojekt från Erikshjälpen och Individuell Människohjälp, IM

Kontakt:

Materialet är ett av de teman som Rafiki producerar. Detta är framtaget till 2019. Artiklarna finns på Rafikis webb under Tema: *God utbildning för alla*. Artiklarna finns även i pdfen *Rafiki nr1 2019*. Du kan också beställa tryckta häften.

På www.rafiki.se finns kontaktuppgifter till oss på Rafiki. Enklast är rafiki@rafiki.se

/Andreas Hallman